

Ziua întâi

Portul și izvorul

Despre tâlcul vieții

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „O, vâlstare ale omului, ascultați cea dintâi învățătură despre tâlcul vieții umane.

Multe dintre nenorocirile care se abat asupra umanității vin din faptul că pe mulți oameni, mai cu seamă pe cei ce dețin puterea și bogățiile, nu-i întreabă nimeni niciodată nimic despre tâlcul existenței lor. Ei trăiesc după cum le dictează pornirile și nevoile materiale. Se lasă în voia curenților pe fluviul existenței, ca niște bușteni duși de ape, fără să fie vreodată stăpâni pe cursul propriei vieți. Trebuie menționat că până și leșurile aruncate în râu coboară mai repede decât cei vii! Dar poate fi oare socotit om viu acela care nu trăiește decât conform nevoilor imediate ale corpului său și ucide în fașă întrebările și nevoile lui sufletești?

Pentru ce am venit noi pe pământ? Avem oare fiecare în parte ceva anume de înfăptuit? Întâmplările de care avem parte sunt doar rodul neprevăzutului sau au și un tâlc? Avem de împlinit un destin? Suntem jucăria imboldurilor și

a educației noastre sau putem dobândi o libertate adevărată? Și dacă răspunsul este pozitiv, cum să ne slujim de ea cu bună credință? Pe ce stânci să ne clădim viața? Putem ajunge oare la o fericire adevărată și trainică? Cum să ne întreținem sufletul pe cât ne întreținem trupul și cum să înlesnim buna înțelegere a acestui atelaj al ființei umane? Spiritul nostru dispare odată cu corpul fizic? Continuă el să existe într-o altă dimensiune sau este poftit să renască într-un alt trup?

Iată întrebările pe care ar trebui să și le pună orice ființă umană când înțelege că nu este decât un animal supus legilor universale ale plăcerii și lipsei de plăcere, ale atracției și ale repulsiei; când descoperă că un spirit sau un suflet spiritual, nu contează cum le numești, îi îngăduie să-și stăpânească trupul, emoțiile, pornirile. Măreția ființei umane constă în aceea că e singura ființă care își poate pune întrebări legate de tâlcul existenței sale și să-i dea un făgaș, un țel.

Vai însă de cel care n-a descoperit sanctuarul spiritului! Vai de cel care nu are altă grijă decât supraviețuirea! Vai celui care nu-și pune întrebarea: cum să trăiesc ca un om, în adevăratul înțeles al cuvântului? Cum să ai o viață împlinită? Ce este cu adevărat important și ce nu este? Cum să devin pe deplin eu însumi și să fiu folositor celorlalți? Cum să reușesc în viață, astfel încât la sfârșitul ei să pot pleca liniștit și să privesc în urmă cu sufletul împăcat?

Vai de cel care nu știe că posedă două mari comori: curățenia sufletească, cea care îl poate face liber, și bunătatea sufletească, cea care îl poate face fericit. Vai de cel ce duce o existență asemănătoare cu cea a lighioanelor, sclav al propri-

ilor instincte și preocupat exclusiv de grijile materiale ale vieții.

Vai de cel care nu știe că este om.“

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Viața este o călătorie. La fel ca păsările, și noi suntem poftiți într-o zi să ne părăsim cuibul copilăriei ca să zburăm cu propriile aripi. Urmează să descoperim dragostea și, în cele mai multe cazuri, o să întemeiem o familie. O să învățăm o meserie ca să ne realizăm într-un domeniu sau altul și să ne purtăm de grijă nouă și copiilor noștri. Până aici, totul e bine și frumos. Dar nu și suficient. De-a lungul călătoriei care este viața, ne vom lovi de numeroase obstacole. Pot veni bolile peste noi, poate să dispară dragostea, apropiații noștri vor muri, nu suntem siguri niciodată că putem face față dificultăților de ordin material ale vieții. O să descoperim și cât e de greu să iubești, cât de rare sunt situațiile când ne găsim un loc de muncă în care să propășim pe deplin, de câte ori suntem puși la încercare de confruntări lăuntrice, spaime, furii, frustrări, gelozii, descurajări. De-a lungul vieții, va trebui să învățăm să viețuim. Nu să supraviețuim, ci să viețuim. Să viețuim plenar, cu ochii deschiși, conștienți și atenți. Să viețuim, în stare să alegem persoanele cu care să ne împărțim traiul de zi cu zi, evitând să comitem aceleași greșeli ca în trecut, înarmându-ne cu mijloacele care să ne ajute să fim noi înșine, fericiți, atât cât se poate. Toate acestea se învață cu timpul și din proprie experiență. Este însă mult mai de preț să ne folosim cât mai devreme de lumina spiritului, ca să ne conducă pe firul

vieții. Multe rătăcirii, erori, alegeri greșite și drame vor putea fi evitate.“

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Ascultați povestea acestei femei care-și ținea copilul în brațe. Trecând prin dreptul unei peșteri, aude un glas misterios care-i spune: «Intră și ia tot ce vrei. Dar adu-ți aminte de un lucru: după ce ieși, o poartă se va închide pentru totdeauna. Profită de ocazie, dar nu uita lucrul cel mai important.» Femeia pătrunde în peșteră și descoperă o avere colosală. Fascinată de aur, de diamante și bijuterii, își lasă copilul jos și înșfacă tot ce poate. Visează la ce-o să poată face cu aceste bogății. Glasul misterios îi spune: «Timpul s-a scurs, nu uita de lucrul cel mai important.» La aceste vorbe, cu brațele pline de aur și de pietre prețioase, femeia aleargă spre ieșire, iar în spatele ei se închide poarta, pentru totdeauna. Femeia își admiră comoara și abia atunci își aduce aminte de copilul pe care l-a uitat înăuntru.

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Câți oameni nu-și petrec cea mai mare parte a vieții făcându-și griji pentru chestiuni de ordin material sau de prisos și uită să-și facă timp ca să trăiască experiențele esențiale: dragostea, prietenia, activitățile creative, contemplarea frumuseții lumii? Ei nu sunt nici proști, nici răi, ci ignoranți. Habar nu au câte lucruri minunate le poate oferi viața... lucruri care nu costă nimic! Tot ce este inutil este împovărător, iar esențialul este dăruit. Totul e s-o știi. Și câți nu preferă să copieze gloata celor deveniți sclavi ai modelelor timpului lor? O, vârstare ale omului, învă-

țați să vă urmați calea, cea care vi se potrivește, cea care vă este hărăzită și care vă va înveseli sufletul.”

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Trupului nostru îi e foame și îi e sete. Sufletul lumii a rânduit astfel lucrurile pe acest pământ încât orice om să aibă ce mânca și ce bea, de când e lumea lume și până la sfârșitul sfârșitului. Dacă am ști să fim oricând mărinimoși și să sărim în ajutorul fraților noștri, nimănui nu i-ar mai fi foame și nimănui nu i-ar mai fi sete.

Sufletul lumii ne-a mai rânduit în suflet o foame și o sete care dau un tâlc ultim vieții noastre. Foamea sufletului e cea a unei chemări profunde pe care o purtăm în noi. Cât timp nu vom fi găsit acel port, n-o să ne găsim locul, asemeni unui marinar fără busolă. Se prea poate că avem nevoie de un răstimp ca să ne găsim adevăratul loc în lume, spre a descoperi ce putem să înfăptuim în ea și ce putem să-i dăruim mai bun. Cât timp nu ne vom fi descoperit chemarea, vom fi veșnic flămânzi. Acest țel, acest loc nu sunt de neatins. Ne-am putea poate gândi la o activitate anume, la procrearea și creșterea unui copil, la o activitate artistică, sportivă sau politică, la o chemare religioasă. Indiferent despre ce e vorba, contează să descoperim pentru ce anume suntem hărăziți și ce ne stârnește bucuria, entuziasmul, în deplinul exercițiu al capacităților și înzestrărilor noastre.”

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Devino ceea ce ești. Fă ceea ce doar tu poți să faci. Urmează-ți glasul inimii.”

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Avem nu doar de ajuns la un port, de descoperit o chemare, ci și singurul izvor care ar putea să potolească setea neostoită a sufletului nostru. Extrem de puțini oameni o știu, ei preferând să o ia la vale pe fluviu, ca toată lumea, în loc să o ia în amonte, spre izvor.

În trecut, am numit acest izvor în multe chipuri: «contopirea cu divinul», «libertatea supremă», «realizarea sinelui», «deșteptarea», «fericirea definitivă». Nu e important numele. Un singur lucru contează: s-o luăm spre ea ca să ne astâmpărăm pentru totdeauna setea cea mai vie, cea aflată într-o totală armonie lăuntrică și o contopire profundă cu lumea.”

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Nu e nevoie, o, vlastare ale omului, să știți unde se află acel port, nici unde se află acel izvor, ca să începeți să le căutați și să mergeți spre ele. E de ajuns să doriți din tot sufletul să vă atingeți aceste nobile țeluri. Acel port și acel izvor stau ascunse ca o comoară. Ne dau însă indicii fără încetare ca să le găsim. Ne răspândesc în cale persoane care ne pot arăta drumul. Ne întipăresc în inimă o melodie sfredelitoare, o muzică de flaut care, cu doar câteva note, ne sădește bucuria în suflete.

N-o să aveți nevoie nici de hartă, nici de busolă. Foamea și năzuința sinceră de a descoperi acel port o să vă călăuzească barca. Seta și convingerea de a o lua spre acel izvor o să vă călăuzească pașii. Dacă o să vă ascultați dorințele fierbinți ale sufletului și dacă o să încercați să le împliniți, atunci Sufletul lumii vă va călăuzi. Vorba unui bătrân magistru al înțelepciunii: «Cel însetat n-are decât să vină. Cel care dorește

n-are decât să bea apa vieții, fără plată. Și n-o să-i mai fie sete nîcîcînd.»“

Un înțelept luă cuvîntul și spuse: „Greutatea vine din aceea că încurcăm foarte des această foame și această sete a sufletului cu cele ale dorințelor noastre concrete. Setea simțurilor stârnește multe plăceri, dar se dovedește a fi și o meală de temut, deoarece ne poate face să ne rătăcim pe marea fără port, sau pe muntele fără izvor. Dacă n-o să fim conștienți de acest lucru, o să rătăcim toată viața din dorință concretă în dorință concretă, din satisfacerea simțurilor în satisfacerea simțurilor, fără să fim vreodată satisfăcuți. Iată de ce un bătrîn magistru al înțelepciunii a putut să spună că, pentru a ajunge la o fericire adevărată, trebuie să «stingem setea». Nu vorbea de setea spiritului în căutarea înțelepciunii, ci de cea, fără sfârșit, a simțurilor și a devotamentului, care ne țin încătușați în chinurile legii dorinței și a frustrării.“

Un înțelept luă cuvîntul și spuse: „Lumea noastră de acum este cuprinsă de această patimă a lui «tot mai mult», a pragmatismului, a acumulării de bogății, pe cînd omul are nevoie de foarte puțin ca să fie fericit. Esențialul fericirii sale nu e condiționat de căpătuială, ci de liniștea sufletească. Ascultați povestea acestui biet pescar care se odihnește la umbra unui palmier, gustînd din plin fericirea de a fi. Un om bogat îl vede și-l încurajează să lucreze mai mult.

- Care ar fi rostul?, răspunde pescarul.
- Ca să mai câștigi niște bani.
- Care ar fi rostul?

- Ai trăi într-o casă frumoasă.
- Da, și?
- Ai avea o familie numeroasă.
- Da, și?
- Ți-ai dezvolta afacerea cu copiii.
- Da, și?
- Și după aceea ai fi liniștit și fericit că te poți odihni.
- Păi asta și fac.“

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Mulțumirea aduce fericirea, chiar și când ești sărac. Nemulțumirea aduce nefericirea, chiar și când ești bogat. Nu există năpastă mai mare decât năluca lăcomiei. Vorba unui bătrân magistru al înțelepciunii: «Fericirea înseamnă să continui să dorești ceea ce ai deja.»“

Un înțelept luă cuvântul și spuse: „Cât timp veți căuta în afara voastră, în voluptatea de a poseda obiecte sau persoane, fericirea voastră va fi șubredă și trecătoare. Lucrurile stau așa din trei motive.

Primul motiv este că e greu să obținem lucrurile la care ne uităm cu jind. Putem râvni să avem un corp pe deplin sănătos, o casă frumoasă, o viață amoroasă înfloritoare și o viață de familie senină, să ne implicăm într-o activitate profesională pasionantă, să avem succese tot mai mari în activitățile noastre... dar cât e de greu de obținut toate acestea. Ne punem întreaga energie în dobândirea a tot ce dorim și de cele mai multe ori nu reușim. Și atunci, ne simțim frustrați, dezamăgiți, triști sau furioși pe viață.